

Formiranje nove BiH vlasti: nova promjena ili status quo?

“...jer kada su svi negdje na vlasti onda niko nije sasvim u opoziciji...”

Nove vlade, bilo da su već konstituirane ili su u procesu konstituiranja, ne obećavaju radikalne promjene u odnosu na dosadašnje stanje. Neke stranke su postale jače, druge slabije, treće su doživjele poraz, ali nema sveobuhvatne promjene u fundamentalnoj prirodi načina koaliranja. Stoga je teško očekivati nešto temeljno novo od stranke koje su bile na vlasti nedavno ali i ranije, tako da u vladama ne postoji novina koja obećava. Teškoće su, zapravo, već sada dosta jasne u smislu da postoje tenzije u Republici Srpskoj gdje imamo Dodikovu stranku SNSD u vladi, dok je član predsjedništva Mladen Ivanić iz opozicije. Osim toga, opozicija i stranke iz Republike Srpske koje su na vlasti saradivati će na državnom nivou. Ovo je slična situacija koju smo imali u prethodnom periodu i vidjeli smo da je ovo često izvor tenzija i konflikata.

Čini mi se da ćemo ponovo imati dva ista scenarija: s jedne strane imat ćemo konstantnu krizu vlade i bez obzira na to što će moguće vlada ovog puta biti brže formirana nego što je to bio slučaj ranijih godina, ipak se čini da će se javljati učestale krize koje se djelimično proizvode kako bi se rekalkibrirala struktura moći, a s druge strane imamo fenomen da je svako negdje na vlasti. Ovo je fundament koji otežava bilo kakve promjene u Bosni i Hercegovini, jer kada su svi negdje na vlasti onda niko nije sasvim u opoziciji.

To znači da svako može da kritikuje svakoga za sve što se ne dešava i bazični strukturalni problem bosanske politike je što niko nije zaista odgovoran za donošenje odluka. Ovo olakšava nastanak situacije da se uvijek krivi neko drugi ukoliko nešto ne funkcioniše kako treba. Smatram da je upravo to način kako su stranke uspjele da sačuvaju svoju moć, govoreći da je onaj drugi na vlasti odgovoran zašto nešto ne funkcioniše. Po mom mišljenju ovo stvara dinamiku gdje svi postaju sve više frustrirani radom stranki, ali svi oni na kraju ponovo budu izabrani i ponovo ulaze u vladu.

S te tačke gledišta, trenutno ne postoji unutrašnja sila, nikakva interna dinamika unutar političkog sistema koja bi obećavala promjenu. Da li će u budućnosti biti drugačije ovisi najviše o eksternim faktorima: bio to pritisak Evropske unije s jedne ili nezadovoljstvo građana Bosne i Hercegovine s druge strane. Ali ne smatram da će se desiti značajna promjena u smislu reformi koje će inicirati same vlade bez vanjskog pritiska ili utjecaja.

<http://www.dialoguebih.net/index.php/articles/formiranje-nove-bih-vlasti-nova-promjena-ili-status-quo>

Florian Bieber je profesor studija za jugoistočnu Evropu i direktor Centra studija za jugoistočnu Evropu na Univerzitetu Graz, u Austriji. Studirao je na Trinity Collegeu (USA), Univerzitetu u Beču i Centralno-evropskom univerzitetu i doktorirao na političkim naukama na Bečkom Univerzitetu. Između 2001. i 2006. radio je u Beogradu (Srbija) i Sarajevu (Bosna i Hercegovina) za Evropski centar za pitanja manjina. On je gostujući profesor na Programu za studije nacionalizma na Centralno-evropskom univerzitetu, a predavao je na Univerzitetu Kent, Cornell Univerzitetu, Univerzitetu u Bolonji i Univerzitetu u Sarajevu.